

ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΛΟΥ
ΤΩΝ ΥΠΟΛΟΙΠΩΝ - ΜΕΤΡΩΝ

Υ Π Ο

ΦΙΛΩΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
ΥΦΗΓΗΤΟΥ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΛΟΥ ΤΩΝ ΥΠΟΛΟΙΠΩΝ-ΜΕΤΡΩΝ

1. Εἰς τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ συμβόλου τοῦ Hasse τῶν ὑπολοίπων-μέτρων, ὁ S. Iyanaga ¹⁾ εὐρίσκει τὸ ἐξῆς θεώρημα: « Ἐστω τὸ ἀβελιανὸν σῶμα K/k . ἔαν τὸ a διατρέχει εἰς τὸ k τὴν δμάδα τῶν ὑπολοίπων-μέτρων mod. \mathfrak{p} , τότε ἡ τιμὴ τοῦ συμβόλου $\left(\frac{a, K}{\mathfrak{p}}\right)$ εἶναι μία δμάς διακλαδώσεως, καὶ μάλιστα λαμβάνομεν κατὰ σειρὰν ὅλας τὰς δμάδας διακλαδώσεων, ἔαν τὸ a λάβῃ ὅλας τὰς ἀκεραίας καὶ θετικὰς τιμὰς » ²⁾.

Διὰ τὴν ἀπόδειξιν τοῦ θεωρήματος τούτου ὁ συγγραφεὺς βασίζεται ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ Hasse, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ σειρὰ τῶν ἐκθετῶν τῆς συμβολῆς τοῦ \mathfrak{p} εἰς τοὺς ὀδηγοὺς (συντομώτερον: τῶν \mathfrak{p} -ὀδηγῶν) τῶν διαφορῶν ἐνδιαμέσων σωμάτων, διατεταγμένα κατ' αὐξούσας τιμὰς, συμφωνεῖ μὲ τὸς \mathfrak{p} -ὀδηγοὺς τῶν διαδοχικῶν σωμάτων διακλαδώσεων, ἕκαστον δὲ σῶμα διακλαδώσεως περιέχει ὅλα τὰ μερικὰ σώματα, τῶν ὁποίων ὁ \mathfrak{p} -ὀδηγὸς διαιρεῖ τὸν ἀντίστοιχον ὀδηγὸν ἐκείνου.

Διὰ τὸ τελευταῖον ὁμως τοῦτο θεώρημα ἦσαν μέχρι σήμερον ἀπαράιτητοι αἱ πολὺπλοκοὶ καὶ πολὺ βαθύτερον κείμεναι προτάσεις τῆς θεωρίας τῶν γενῶν τοῦ Takagi, δηλ. ἐκεῖναι αἱ προτάσεις, αἱ ὁποῖαι μᾶς παρέχουν τὴν σχέσιν (διὰ βαθμὸν πρῶτον τινα ἀριθμὸν) μεταξὺ τῶν ἐκθετῶν τοῦ \mathfrak{p} καὶ \mathfrak{P} τῶν (ὡς πρὸς μέτρα τὰς δυνάμεις ταύτας) ἰσοδύναμων πρὸς τὴν μονάδα μέτρων ἀριθμῶν, οἱ ὁποῖοι συγχρόνως εἶναι ἰσοδύναμοι πρὸς συμβολικὰς $(1-\sigma)$ δυνάμεις ³⁾ (σ —ἡ γεννώσα ἀντικατάστασις τῆς κυκλικῆς δμάδος τοῦ Galois τοῦ ὑπ' ὄψιν σώματος).

1) S. Iyanaga, Über den Wertvorrat des Normenrestsymbols, Abh. aus dem Math. Seminar der Hambg. Universität, Bd. 9, Heft 2. (1932).

2) Διὰ τιμὰς τοῦ a ἀπὸ τινος καὶ ἐξῆς τὸ σῶμα τοῦτο ἰσοῦται πάντοτε μὲ τὴν μονάδα (τὸ στοιχεῖον τῆς δμάδος).

3) Βλ. H. Hasse, Bericht über neuere Untersuchungen und Probleme aus der Theorie der algebraischen Zahlkörper, Teil Ia, σελ. 298, Jahresber. der D. M.-V. 36 (1927), καθὼς ἐπίσης T. Takagi, Über eine Theorie des relativ-Abelschen Zahlkörpers, Journ. of the Coll. of Science Tokyo 41 (1920), § 14.

Κατὰ τὴν νέαν ὑπὸ τοῦ Herbrand καὶ Artin ἴδρυσιν τῆς θεωρίας τῶν ἀβελιανῶν σωμάτων ἀποφεύγεται ἡ θεωρία αὕτη τῶν γενῶν, συνεπῶς τὸ θεώρημα τοῦ S. Iyanaga ἔχει ἀνάγκην νέας ἀποδείξεως γινομένης ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῶν νεωστὶ ἐπενεχθεισῶν οὐσιωδῶν ἀπλοποιήσεων. Ἡ προσπάθεια τοῦ συγγραφέως, ὅπως ἀκολουθήσῃ τὴν νέαν ταύτην ὁδόν, ὅπως ἀποδείξῃ δηλ. ἀμέσως τὴν πρότασιν αὐτοῦ (ὅτε ἀντιστρόφως θὰ συνήγεται ἐξ αὐτῆς ἡ πρότασις ἐκείνη τοῦ Hasse), κατὰ τὴν μαριτυρίαν τοῦ ἰδίου¹⁾, δὲν ἤγαγεν εἰς ἐπιτυχῆ ἀποτελέσματα.

2. Ἐξ᾽ ἄλλου ὁ Hasse ἐπέτυχεν ἐσχάτως, ὅπως διὰ τὴν σχέσιν τὴν συνδέουσαν τὴν σχετικὴν διακρίνουσαν ἐνὸς ἀβελιανοῦ σώματος μετὰ τὸν ὀδηγὸν f τῆς ὁμάδος ἰδεωδῶν, πρὸς τὴν ὁποίαν τὸ σῶμα τοῦτο εἶναι σώμα-τάξεων, εὕρη ἄμεσον ἀπόδειξιν, ἀνεξάρτητον τῆς θεωρίας τῶν γενῶν τοῦ Takagi. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἐγένετο καὶ τὸ τελευταῖον οὐσιωδὸς βῆμα διὰ τὴν ἀπλοποίησιν τῆς ἀριθμητικῆς ἀποδείξεως τῆς ἐν λόγῳ σχέσεως, περὶ τῆς ὁποίας πραγματευόμεθα εἰς προηγουμένην ἐργασίαν ἡμῶν²⁾.

Στηριζόμενοι τώρα εἰς τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐρέυνης ταύτης, τὰ ὁποῖα ὁ συγγραφεὺς εἶχε τὴν εὐγενῆ καλωσύνην ν' ἀνακοινώσῃ δι' ἐπιστολῆς του εἰς ἡμᾶς, εὐρίσκομεν εὐκόλως καὶ τὴν ἄμεσον ἀπόδειξιν τοῦ ἐν ἀρχῇ τῆς παρουσίας ἐργασίας ἀναφερομένου θεωρήματος τοῦ S. Iyanaga. Διὰ τὸν σκοπὸν αὐτὸν θὰ ἐκθέσωμεν ἐν ὀλίγοις κατ' ἀρχὰς ὅ,τι ἐκ τῶν ἐξαγομένων τοῦ Hasse εἶναι ἀπαραίτητον διὰ τὴν περαιτέρω ἀνάπτυξιν.

3. Τὸ σύμβολον $\left(\frac{\alpha, K}{p}\right)$ διὰ τυχόντα ἀριθμὸν $\alpha \not\equiv 0$ τοῦ κατωτέρου σώματος k καὶ διὰ δοθὲν πρῶτον ἰδεῶδες τοῦ σώματος τούτου, ὀρίζεται ὡς ἑξῆς: ³⁾

Ἐστω f' ὁ p -ὀδηγὸς τοῦ σώματος K/k . Θέτομεν $f = f' f_0$ καὶ προσδιορίζομεν ἕναν βοθητικὸν ἀριθμὸν α_0 οὕτως, ὥστε νὰ εἶναι:

$$\alpha_0 \equiv \alpha \pmod{f'} \quad \text{καὶ} \quad \alpha_0 \equiv 1 \pmod{f_0}$$

Ἐστω $\alpha_0 = p^a \alpha$, ὅπου τὸ ἰδεῶδες α δὲν διαιρεῖται διὰ τοῦ p . Διὰ τὸ ἰδεῶδες α ὀρίζεται τώρα τὸ σύμβολον τοῦ Artin $\left(\frac{K}{\alpha}\right)$, ἐφόσον τὸ ἰδε-

1) Βλ. τὴν εἰς τὴν σημ. 1 ἀναφ. ἐργασίαν σ. 162, παρατῆρ. 11.

2) P. h. Vassiliou, Bestimmung der Führer etc. Crelles Journ. Bd. 169 Heft. 3 (1933).

3) Βλ. H. Hasse, Bericht über neuere Untersuchungen und Probleme aus der Theorie der algeb. Zahlkörper, Teil II, Reziprozitätsgesetz, Jahresb. D. M.-V. IV Ergänzungsband (1930).

ᾧδες τοῦτο εἶναι πρῶτον πρὸς τὴν διακρίνουσαν τοῦ K/k . Τὸ $\left(\frac{K}{a}\right)$ τοῦτο λαμβάνεται ὡς ἡ τιμὴ τοῦ συμβόλου $\left(\frac{a, K}{p}\right)$.

Εἰς τὰ κατωτέρω, ἄνευ περιορισμοῦ τινος τῆς γενικότητος τῶν ἐξαγομένων μας, θὰ ὑποθέσωμεν, ὅτι τὸ σῶμα k συμπίπτει μὲ τὸ σῶμα ἀδρανείας, ἀντὶ δὲ τῆς ἐν χρήσει ἀριθμῆσεως τῶν σωμάτων διακλαδώσεων θὰ θέσωμεν :

$$k = K_0 < K_1 < \dots < K_{r+1} = K$$

Ἡ διαφορὰ κατὰ τὴν νέαν ἀρίθμωσιν συνίσταται εἰς τοῦτο, ὅτι τὸ σῶμα K_1 (καὶ συνεπῶς τὸ σῶμα K_v) παριστᾷ, καθόσον τὸ σῶμα διακλαδώσεως διαφέρει ἢ ὄχι ἀπὸ τὸ σῶμα ἀδρανείας¹⁾, τὸ σύννηθες (ἀντ. τὸ ν-τάξεως) ἢ τὸ πρώτης τάξεως σῶμα διακλαδώσεως (ἀντ. τὸ $(v+1)$ τάξεως).

Ὡς συνήθως τὸν ἀριθμὸν διακλαδώσεως τοῦ σώματος K_v ($v=1, 2, \dots, r+1$) παριστάνομεν μὲ τὸ v_v , τὸν δὲ βαθμὸν τοῦ σχετικοῦ σώματος K/K_v ($v=0, 1, \dots, r+1$) μὲ τὸ n_v , ὅπου $n_{r+1} = 1$. Ἐπὶ πλείονας ομάδας τῶν ἰσοδυνάμων πρὸς τὴν μονάδα ἀριθμῶν mod. p^x ἀντιστοιχῶς mod. \mathfrak{p}^y , εἰς τὸ σῶμα k ἀντ. K , παριστάνομεν μὲ τὰ σύμβολα a_x, A_y , διὰ δὲ τοῦ συμβόλου B_x παριστάνομεν τέλος τὴν ομάδα ἐκείνην τῶν ἀριθμῶν τοῦ σώματος K , τῶν ὁποίων τὰ μέτρα ὡς πρὸς k εἶναι ἰσοδύναμα πρὸς τὴν μονάδα mod. p^x .

4. Κατὰ τὸν Hasse εἰσάγομεν τώρα μίαν κατὰ τμήματα γραμμικὴν συνεχῆ συνάρτησιν εἰς τὸ ἐπίπεδον (x, y) ὀριζομένην δι' ὅλας τὰς θετικὰς τιμὰς τοῦ x , ὡς ἐξῆς :

Διὰ $x=0$ εἶναι καὶ $y=0$ · διὰ

$$(1) \quad x = \frac{1}{n_0} \sum_1^v (v_h - v_{h-1}) n_{h-1} = a_v \quad (v=1, 2, \dots, r+1)^2)$$

εἶναι $y = v_v$ · τέλος διὰ $x \geq a_{r+1}$ εἶναι $y = n_0 x + (v_{r+1} - a_{r+1} n_0)$.

Διὰ τὴν συνάρτησιν ταύτην ἀποδεικνύει οὗτος, ἐπὶ τῇ βᾶσει τῆς θεωρίας τοῦ ἐν ἀρχῇ τῆς προηγουμένης παραγράφου ὀρισθέντος συμβόλου, τὰ ἐξῆς :

1) Τὰ μέτρα τῶν στοιχείων τῆς ομάδος A_y εἶναι στοιχεῖα τῆς a_x

1) Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν λέγομεν, ὅτι ὁ ἀριθμὸς διακλαδώσεως τοῦ K_1 εἶναι μηδέν: $v_1 = 0$.

2) Χάριν συμμετρίας ἐτέθη $v_0 = 0$.

και τὰ μέτρα τῶν στοιχείων τῆς ομάδος A_{y+1} εἶναι στοιχεία τῆς α_{x+1} δηλ. ὅτι ἡ ὁμάς B_x περιλαμβάνει τὴν A_y καὶ ἡ B_{x+1} τὴν A_{y+1} .

II) Ἡ ὁμάς α_x , διὰ τιμὰς τοῦ x διαφόρους τῶν (1), ἰσοῦται μὲ τὸ γινόμενον $N(A_y) \alpha_{x+1}$ καὶ ἐπομένως κατὰ μείζονα λόγον εἶναι:

$$N(B_x) \alpha_{x+1} = \alpha_x.$$

III) Διὰ τὰς τιμὰς (1) τοῦ x εἶναι: $\alpha_{x+1} N(A_y) = \alpha_{x+1} N(B_x)$ καὶ ὁ δείκτης $(\alpha_x : N(B_x) \alpha_{x+1})$ ἰσοῦται μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ σώματος K_{v+1}/K_v δηλ. $\frac{n_v}{n_{v+1}}$

IV) Αἱ τιμαὶ (1) εἶναι ἀκέραιαι.

Τὸ σύμβολον $N(\dots)$ δηλοῖ πρὸς τούτοις τὸ μέτρον του K ὡς πρὸς k .

5. Διὰ $v=0$ θέτομεν εἰς τὸ ἐξῆς $\alpha_0 = -1$. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω συμπεραίνομεν τότε εὐκόλως τῇ βοηθείᾳ τῆς θεωρίας τῶν ὑπολοίπων-μέτρων καὶ τῆς σχέσεως (1) § 10 τῆς εἰς σημ. 3 τῆς πρώτης § ἀνακοινώσεως τοῦ Hasse, ὅτι ὁ ἐκθέτης τοῦ p -ὀδηγοῦ τοῦ σώματος K_v ($v=0, 1, \dots, r+1$) εἶναι: $1 + a_v$. Ἐντεῦθεν ἔπεται, ὅτι ἡ κατὰ τὴν θεωρίαν τῶν σωματωντάξεων εἰς τὸ K_v ἀντιστοιχοῦσα ὁμάς ἰδεωδῶν \mathfrak{F}_v περιέχει τὴν ὁμάδα α_{1+a_v} . Διὰ τυχόντα ὅμως ἀριθμὸν a τῆς τελευταίας ταύτης ομάδος, ὁ ἀντίστοιχος βοηθητικὸς ἀριθμὸς α_0 ὁ ἀπαιτούμενος κατὰ τὴν § 3 διὰ τὸν ὀρισμὸν τοῦ συμβόλου $\left(\frac{\alpha, K}{p}\right)$, πληροῖ τὰς δύο ἰσοδυναμίας:

$$\alpha_0 \equiv \alpha \pmod{p^{1+a_{r+1}}}, \quad \alpha_0 \equiv 1 \pmod{f_0}$$

ἐπομένως κατὰ μείζονα λόγον τὰς

$$(2) \quad \alpha_0 \equiv \alpha \equiv 1 \pmod{p^{1+a_v}}, \quad \alpha_0 \equiv 1 \pmod{f_0}$$

εἰς τρόπον, ὥστε ὁ ἀριθμὸς οὗτος α_0 δύναται νὰ ληφθῇ εἰς τὴν θέσιν τοῦ εἰς τὴν § ἐκείνην ὀριζομένου ἰδεώδους α , ὅτε $\left(\frac{\alpha, K}{p}\right) = \left(\frac{K}{\alpha_0}\right)$.

Τὸ τελευταῖον τοῦτο σύμβολον τοῦ Artin, ἐπειδὴ καὶ ὁ α_0 ἀνήκει, λόγῳ τῶν (2), εἰς τὴν ὁμάδα α_{1+a_v} καὶ ἐπομένως εἰς τὴν \mathfrak{F}_v , εἶναι μὲ ἀντικατάστασις τῆς v -τάξεως ομάδος διακλαδώσεως ¹⁾. Δηλ. ὅταν τὸ α διατρέχει τοὺς ἀριθμοὺς τῆς ομάδος α_{1+a_v} , τότε ἡ ὁμάς τῶν ἀντικαταστάσεων $\left(\frac{\alpha, K}{p}\right)$ περιέχεται εἰς τὴν v -τάξεως ὁμάδα διακλαδώσεως.

6. Συμφώνως πρὸς τὰς γνωστὰς ιδιότητες τοῦ συμβόλου τῶν ὑπολοίπων-μέτρων:

¹⁾ Διὰ τὴν ἀρίθμωσιν τῶν ὁμάδων διακλαδώσεων βλ. § 3.

$$I) \quad \left(\frac{N(a), K}{p} \right) = 1$$

$$II) \quad \left(\frac{\alpha\beta, K}{p} \right) = \left(\frac{\alpha, K}{p} \right) \left(\frac{\beta, K}{p} \right)$$

ἔχομεν, ὅτι καὶ διὰ τοὺς ἀριθμοὺς $N(B_x)_{a_1+x}$ τὸ σύμβολον τοῦτο λαμβάνει τὰς αὐτὰς τιμὰς, τὰς ὁποίας λαμβάνει διὰ τὰ στοιχεῖα τῆς ὁμάδος a_1+x .

Διὰ τὴν ὁμάδα a_0 τῶν πρὸς τὸ ἰδεῶδες p πρώτων ἀριθμῶν τοῦ σώματος k τὸ σύμβολον τοῦτο λαμβάνει ὡς τιμὰς τὰ στοιχεῖα τῆς ὁμάδος ἀδρανείας ¹⁾.

Ἐνεκα τῆς σχέσεως

$$(a_x : N(B_x)_{a_x+1}) = 1 \quad \text{διὰ } x = 0 (=1+a_0), \dots, a_1 - 1$$

καὶ τῆς προηγουμένης παρατηρήσεως, τὰς αὐτὰς τιμὰς λαμβάνει τὸ σύμβολον τοῦτο καὶ διὰ τοὺς ἀριθμοὺς τῆς ὁμάδος a_x+1 (διὰ τὰς τιμὰς ταύτας τοῦ x). Διὰ $x = a_1$ κατὰ τὴν προηγουμένην § αἱ τιμαὶ τοῦ συμβόλου διὰ τοὺς ἀριθμοὺς τῆς ὁμάδος a_1+a_1 περιέχονται εἰς τὴν 1^{n_1} -τάξεως ὁμάδα διακλαδώσεως. Ἐὰν καλέσωμεν α^* τὴν κατωτέραν ὁμάδα τῆς a_{a_1} , διὰ τὰ στοιχεῖα τῆς ὁποίας αἱ τιμαὶ τοῦ συμβόλου περιέχονται εἰς τὴν 1^{n_1} -τάξεως ὁμάδα διακλαδώσεως, τότε προφανῶς εἶναι:

$$(\alpha_{a_1} : \alpha^*) \leq (\alpha_{a_1} : N(B_{a_1})_{a_1+a_1}). \quad \text{Ἐπειδὴ ὁμοίως } (\alpha_{a_1} : \alpha^*) = \frac{n_0}{n_1} \text{ καὶ}$$

κατὰ τὴν ιδιότητα III τῆς § 4 τὴν αὐτὴν τιμὴν ἔχει καὶ ὁ δείκτης τοῦ δευτέρου μέλους τῆς ἀνισότητος ἔπεται: $(\alpha_{a_1} : \alpha^*) = (\alpha_{a_1} : N(B_{a_1})_{a_1+a_1})$ ἢ λόγῳ τῆς σχέσεως $\alpha^* \geq N(B_{a_1})_{a_1+a_1}$, ὅτι $\alpha^* = N(B_{a_1})_{a_1+a_1}$. Δηλ. διὰ τὰ στοιχεῖα τῆς a_1+a_1 ἔχομεν ὡς τιμὴν τοῦ συμβόλου τὰς ἀντικαταστάσεις τῆς 1^{n_1} -τάξεως ὁμάδος διακλαδώσεως.

Γενικῶς, ἂν παραδεχθῶμεν, ὅτι διὰ τοὺς ἀριθμοὺς τῆς ὁμάδος a_1+a_n τὸ σύμβολον τοῦ Hasse λαμβάνει τὰς ἀντικαταστάσεις τῆς v -τάξεως ὁμάδος διακλαδώσεως ἔχομεν, ὅτι τὰς αὐτὰς ἀντικαταστάσεις λαμβάνει τὸ σύμβολον τοῦτο καὶ διὰ τοὺς ἀριθμοὺς τῆς a_x+1 διὰ τὰς ἐξῆς τιμὰς τοῦ x $x = a_v, \dots, a_v+1 - 1$ καὶ ὅτι διὰ τοὺς ἀριθμοὺς τῆς $a_{a_v+1} + 1$ λαμβάνει τὰς ἀντικαταστάσεις τῆς $(v+1)$ -τάξεως διακλαδώσεως. Δυνάμει τῆς μεθόδου τῆς τελείας ἀναγωγῆς τοῦτο ἰσχύει διὰ κάθε v . ²⁾

Ἐχομεν ἐπομένως ὑπὸ ἀκριβεστέραν ἔκφρασιν τὸ ἐν ἀρχῇ τῆς § 1 θεώρημα: Διὰ τυχὸν a ἡ ὁμάς $\alpha \equiv 1 \pmod{p^{1+a}}$ παρέχει ὡς τιμὰς τοῦ

1) Λόγῳ τῆς ὑποθέσεώς μας $k = K_0$ ἡ ὁμάς ἀδρανείας συμπίπτει μὲ τὴν ὁμάδα ἀνάλυσεως. Ὁ δείκτης $(a : N(A)_{a_0}) = \text{βαθμ. } \mathfrak{F} = 1$, ὅπου a ἡ ὁμάς τῶν διαφορῶν τοῦ μηδενὸς ἀριθμῶν τοῦ σώματος k .

2) Βλ. σημ. 2, § 1.

συμβόλου του Hasse τὰς ἀντικαταστάσεις τῆς ν -τάξεως ομάδος διακλαδώσεως, ὅπου τὸ ν προσδιορίζεται ἀπὸ τὴν σχέσηιν: $a_\nu \leq a < a_{\nu+1}$ ¹⁾.

7. Ἡ ἰδιότης II τῆς § 4 μᾶς παρέχει ἀφ' ἑτέρου διὰ $a_\nu \leq x < a_{\nu+1} - 1$ ($\nu = 0, 1, \dots$) ὅτι: «Ἐὰν ὁ a εἶναι ὑπόλοιπον-μέτρου $\text{mod. } p^x$, εἶναι καὶ ὑπόλοιπον-μέτρου $\text{mod. } p^{x+1}$ ». Διότι ὑπὸ τὴν ἄνω προϋπόθεσιν ὁ a ἰσοῦται μὲ γινόμενον τῆς μορφῆς $a_x N(A)$ (A ἀριθμὸς τις τοῦ ἀνωτέρου σώματος), ἐπειδὴ δὲ $a_x = a_{x+1} N(B_x)$, ἔπεται $a = a_{x+1} N(AB_x)$ ἢ $a \equiv N(AB_x) \pmod{p^{x+1}}$ δηλ. ὅτι ὁ a εἶναι καὶ ὑπόλοιπον-μέτρου ὡς πρὸς τὸ μέτρον τοῦτο.

Δι' ἐπανειλημμένης ἐφαρμογῆς τοῦ ἐξαγομένου αὐτοῦ λαμβάνομεν τὸ ἐξῆς θεώρημα ²⁾.

Ἐὰν τὸ a εἶναι ὑπόλοιπον-μέτρου $\text{mod. } p^{a_\nu}$, τότε εἶναι καὶ ὑπόλοιπον-μέτρου $\text{mod. } p^{a_{\nu+1}-1}$. ἰδιαιτέρως ἐὰν τὸ a εἶναι ὑπόλοιπον-μέτρου $\text{mod. } p^{1+a_{r+1}}$, τότε εἶναι ὑπόλοιπον-μέτρου καὶ διὰ πᾶσαν μεγαλυτέραν δύναμιν τοῦ p . Δηλ. ἡ ὁμάς τῶν ὑπολοίπων-μέτρων $\text{mod. } p^{a_\nu}$ συνίσταται ἀκριβῶς ἐκ τῶν αὐτῶν ἀριθμῶν, ἐκ τῶν ὁποίων συνίσταται καὶ ἡ ὁμάς τῶν ὑπολοίπων-μέτρων $\text{mod. } p^{a_{\nu+1}-1}$.

1) Διὰ $\nu = r+1$ ἡ σχέσηιν αὕτη σημαίνει ἀπλῶς, ὅτι $a_{r+1} \leq a$.

2) Βλ. τὴν εἰς σημ. 1 ἀναφερομένην ἐργασίαν τοῦ S. Iyanaga.